

ker sig, at han skulde være Inspektør og Administrator. Men hvis man tænker sig en Mand, der skulde virke i Kraft af sin Personlighed og i Kraft af sit Aandsindhold som Vejleder for udøvende Lærere, da vilde jeg mene, at der var givet ham Lejlighed til at udfolde al den Magt og Myndighed, han er i Besiddelse af. Men det er jo klart, at Inspektør er han ikke, Administrator er han heller ikke, han er, som det fremmede Navn antyder, Raadgiver.

Maa jeg gøre opmærksom paa, at i § 27 er der en Bestemmelse om, at det Biskopperne hidtil paahvilende Tilsyn med Folkeskolen i Almindelighed bortfalder, men den samme Paragraf giver Biskopperne ogsaa for Fremtiden Ret til, efter forudgaaende Bekendtgørelse ved Læreren, at samle Børnene fra Folkeskolens ældre Klasser enten i en af Kommunens Skoler eller i Kirken. Jeg har i det andet høje Ting gentagende været spurgt om, hvad Meningen var med denne § 27, om det var Meningen, at det kunde paabydes Lærere og Børn at give Møde. Dertil har jeg svaret: Nej, det er det ikke. Det er en frivillig Sag, men Biskoppen har altsaa efter Loven Ret til at indlede en Forhandling med vedkommende Skolekommission om, at et saadant Besøg kan aflægges af ham i Kommunen.

Afsnit IV, der vedrører Folkeskolens indre Styrelse, mener jeg, ogsaa af Hensyn til Tingets Tid, at kunne undlade at omtale i Enkeltheder.

Afsnit V angaar Tilsynet med de private Skoler. Jeg glæder mig over at kunne sige, at om denne Del af Lovforslaget har der paa et enkelt Punkt nær været Enighed fra alle Sider. Det betyder aabenbart, at man ønsker for den Tid, der kommer, Ret for Forældrene til frit at kunne ordne et Skolevæsen, som de ønske det for deres Børn. Samtidig med, at man ønsker at gøre den offentlige Skole saa god og saa dygtig som mulig, saa at den bliver i Stand til at tilfredsstille Kravene, som de rejses fra Forældrene, er man ikke blind for, at man vil give en udstrakt Ret for Forældre og Værger til, hvis de ønske det og ere i Stand dertil, selv at ordne Skolevæsenet for deres Børn. Der skelnes i Lovforslaget mellem to Arter af Privatskoler, nemlig een Art — man kunde kalde

den Forældreskoler —, hvor en Kreds af Forældre kalder Læreren og har baade det økonomiske og det pædagogiske Ansvar for Skolen, og en anden Art af Skoler, hvor en enkelt Mand med mere eller mindre Støtte fra Forældrenes Side, men dog som Enkeltmand, leder og styrer Skolen. I god Samklang med Grundtanken i Lovforslaget i det hele har man overfor Forældreskolen foreslaaet Tilsynet ordnet saaledes, at man giver Privatskolens Kreds et Flertal i Tilsynet paa tre Medlemmer. Men dertil føjes saa to Medlemmer, som vælges af Skolekommissionen. Disse to Medlemmer skulle betyde en Forbindelse mellem den private Skole og Offentligheden, og den Kontrol, der — i Henhold til Landets Love og naturligen i Henhold til Kommunestøtte og Statstøtte — maa være ved Skolevirksomheden, naar den udøves privat.

Der er i § 33 givet nærmere Regler for, hvordan dette Tilsyn skal virke. Det svarer ganske til Virksomheden for Skolekommissionen i den offentlige Skole. Ved denne Lejlighed falder det naturligt, at jeg gør opmærksom paa, at der i Lovforslaget er en Ting, der kunde se ret lille og ubetydelig ud, men som jeg tror, er af ikke lidt indgribende Virkning for Fremtiden, og det er dette, at den aarlige Prøve foranstaltes særlig med Hensyn til Færdighedsfagene, hvorimod Loven overlader den enkelte Skoles Styrelse, i dette Tilfælde ogsaa Privatskolens Styrelse, selv at ordne, hvorledes Prøven skal holdes i de andre Fag. Bliver der indenfor Tilsynet for en privat Forældreskole Uenighed om, hvorvidt Skolens Undervisning er forsvarlig, saadan at Børnene kunne staa Maal med, hvad der kræves af Børn, der undervises i den offentlige Skole, kan der, naar mindst to Medlemmer forlange det, tilkaldes to Mænd, valgte af Overtilsynet, som bestaar af Ministeriets Konsulent for Folkeskolen, og en af Skolekredsen udpeget Mand. Ere de uenige, gaar Sagen til Ministeriet, men forkaster de Skolens Virksomhed, maa en ny Lærer antages. Den anden Art af private Skoler, hvor en enkelt Person, Mand eller Kvinde, staar i Spidsen, stilles noget anderledes, idet den almindelige Skolekommission her fører et Tilsyn, men i Slutningen af § 33, som bestemmer disse Forhold, er der dog ogsaa givet denne Art af